

Studieplan for Norsk 2 (30 studiepoeng) (2012–2013)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 30

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Stuedsted: Halden

Kontakt

Studieveileder: Anne-Marit Brække

Telefon: +47 69 60 81 48

E-post: studier@hiof.no

Studieprogramansvarlig

Avdeling for lærerutdanning

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Norsk 2 (30 studiepoeng) passer for dem som ønsker å øke kompetansen i norsk, som del av en lærerutdanning med avsluttende Praktisk-pedagogisk utdanning eller som en videreutdanning for lærere.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Gjennom studiet Norsk 2 skal lærarstudentane få eit grundigare innsyn i norskfaget, og dei vil derfor også vere betre rusta for å arbeide som norsklærarar i grunnskolen. Studiet tek òg sikte på å utvikle ein norsklæraridentitet hos den einskilde studenten.

KUNNSKAPAR

Studenten

- har utvida innsikt i korleis elevar på ungdomssteget kan vidareutvikle skriveferdigheitene sine, både elevar med norsk som førstespråk og norsk som andrespråk
  - har kunnskapar om kva for funksjonar lesing og skrivning har hatt og har i kulturen vår
  - har utvida kunnskapar om munnlege og skriftlege sjangrar i tradisjonelle medium og innsikt i korleis elevar frå 5. til 10. trinn utviklar kunnskapar om desse og kan nytte dei i eige tekstarbeid
  - har god innsikt i språklege endringsprosessar i fortid og samtid
  - har god innsikt i talemålsvariasjonen i moderne norsk på historisk og dialektologisk grunnlag
  - har kjennskap til språk som ungdom brukar
  - har inngåande kunnskap om norsk språkhistorie etter 1800 og om gjeldande normering av bokmål og nynorsk
-
- har utvida innsikt i korleis gutar og jenter på ungdomssteget kan motiverast til lesing og vidareutvikle leseforståing og lesestrategiar, både elevar med norsk som førstespråk og norsk som andrespråk
  - har kunnskapar om kva som kjenneteiknar språkleg kommunikasjon i ulike medium
  - har utvida kunnskapar om munnlege og skriftlege sjangrar i moderne medium og innsikt i korleis elevar frå 5. til 10. trinn utviklar kunnskapar om desse og kan nytte dei i eige tekstarbeid
  - har kunnskapar om ulike teoretiske perspektiv og retningar i arbeidet med å forstå litteratur
  - har god litteraturhistorisk oversikt og kunnskapar om sentrale verk i norsk fiksjonslitteratur og sakprosa og kjennskap til teoriar om samansette tekstar
  - har kunnskap om kva som skjer når ein tekst vert overført frå eit medium til eit anna (adaptasjon)

FERDIGHEITER

Studenten

- kan rettleie elevar i ulike former for skriftleg argumentasjon
  - kan setje i gang, rettleie og vurdere skriftleg og samansett tekstproduksjon hos elevar på ungdomssteget og grunngi karakterane ein set
  - kan leggje til rette og gjennomføre undervisning i den målforma som er sidemål for elevane
  - kan lese, analysere, tolke og vurdere samansette tekstar, sjå dei i eit historisk perspektiv og setje dei inn i ein større kulturell og offentleg samanheng
  - kan bruke kunnskap om talemål og skriftspråksnormering i skriveopplæringa
  - kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering
-
- kan setje i gang, rettleie og vurdere munnleg og samansett tekstproduksjon hos elevar på ungdomssteget og grunngi karakterane ein set
  - kan lese, analysere, tolke og vurdere samansette tekstar, sjå dei i eit historisk perspektiv og setje dei inn i ein større kulturell og offentleg samanheng
  - kan rettleie elevar i bruk av litteraturfagleg kjeldemateriale
  - kan samanlikne tekstar skrivne for ungdom og vaksne med omsyn på innhald, form og funksjon
  - kan setje sentrale norske tekstar og eit utval samiske tekstar (i omsetjing) inn i ein historisk samanheng og sjå dei i lys av nordisk og annan internasjonal litteratur
  - kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsklærer og grunngi vurderingane
  - har innsikt i norskfaget ut frå forskning og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
  - kan rettleie elevar i arbeidet med tekstar slik at dei kan utvikle seg sjølve, skaffe seg kunnskapar og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom og samfunnet som eit heile
  - kan sjå faget i eit større danningperspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati
-
- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsklærer og grunngi vurderingane
  - har innsikt i norskfaget ut frå forskning og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
  - kan rettleie elevar i arbeidet med tekstar slik at dei kan utvikle seg sjølve, skaffe seg kunnskapar og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom og samfunnet som eit heile
  - kan sjå faget i eit større danningperspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Opptak

Generell studiekompetanse og Norsk 1 (30 studiepoeng).

Søkjalar som ikkje har Norsk 1, kan ta Norsk 2 samstundes med Norsk 1, men ein vil ikkje få utskrift av karakterane frå Norsk 2 før ein har bestått Norsk 1.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet har to emne, kvart på 15 studiepoeng. Dei to emna har desse hovudområda:

Norsk 103:

- Språkhistorie etter 1800
- Lesing og skrivning i historisk perspektiv, faghistorie
- Språkendring og talemålsvariasjon
- Fleirspråklegheit og norsk som andrespråk
- Språk i Norden
- Sidemålsdidaktikk

Norsk 104:

- Lesing og leseopplæring med vekt på ungdomstrinnet
- Litteratur og litteraturdydidaktikk
- Samansette tekster
- Språk og tekst i ulike medium

Meir detaljert beskriving av innhaldet i emna går fram av emneplanane.

Se studiemodellen under

Organisering og læringsformer

Læringsformer

I studiet blir det lagt vekt på at studentane skal møte varierte arbeidsformer; forelesingar, faglege diskusjonar, gruppearbeid og individuelt arbeid. Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal ha ei utforskande tilnærming til faget og undervisninga i faget. IKT er integrert i studiet, som nyttar Fronter som læringsplattform.

Bibliotek

Biblioteket skal bidra til å auke studentanes informasjonskompetanse, det vil si evna til å søkje etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentane bibliotekundervisning der målsettinga er at dei skal kunne søkje i norske informasjonskjelder, ha kjennskap til internasjonale databasar og kunne vurdere kvalitet på informasjon. Det vil også bli undervist i referanseteknikk.

Arbeidskrav

Det er obligatoriske arbeidskrav til kvart emne, som går fram av emnebeskrivingane. Desse arbeidskrava må vere godkjende for å framstille seg til eksamen.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Studentane arbeider med forsknings- og utviklingsarbeid knytt til ein semesteroppgåve.

Internasjonalisering

Studier ved avdeling for lærerutdanning skal preges av at studentene ser fag og lærerarbeid i et internasjonalt perspektiv. Det innebærer at det legges til rette for kontakt med tilsvarende utdanningsinstitusjoner i andre land og for utveksling av lærere og studenter som ønsker å arbeide spesielt med internasjonale spørsmål knyttet til utdanning og læring.

I norskfaget blir det lagt vekt på det nordiske perspektivet.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby ei aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av at studentane gir tilbakemeldingar og at dei tar del i evaluering av studiane:

Utvalg for utdanningskvalitet ved HiØ gjennomfører årlig ei evaluering av studiekvaliteten ved eit utval av høgskolen sine studieprogram (EVA 2).

Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjende rutinar for evaluering på emnenivå (EVA 3). Se emneplanar for detaljer.

Tilbakemelding underveis

Studiet legger opp til et nært samarbeid mellom lærer og student hvor studentene gruppevis eller enkeltvis får tilbakemeldinger på egne arbeider eller veiledning vedrørende arbeidskrav m.m. For mer informasjon se emneplanane.

Vurdering

Arbeidskrav må vera godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen i dei enkelte emna.

Studentane blir prøvd i begge målformer. Det er ikkje høve til fritak frå prøving i ei av målformene.

Det blir nytta bokstavkarakterar A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Studentar som får karakteren F, har ikkje bestått. Studiet har både munnlege og skriftlege eksamensformer. Eksamensform for dei enkelte emna er beskrive i emneplanane.

Litteratur

Litteraturlista for dei to emna på Norsk 2 finn ein under dei ulike emneskildringane.

Jobb og vidare studier

Dette studiet kan gå inn som ein del av allmennlærerutdanninga, som ein del av ein bachelorgrad, eller som vidareutdanning i norsk.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Eystein Arntzen, 13. august 2008

Studieplanen er revidert

Studieleder Kjersti Berggraf Jacobsen, 5. mai 2012

Studieplanen gjelder for

Studieplanen gjeld for studieåret 2012 - 2013.

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2012

Emner, Norsk 2

LNOR10411
Språk, litteratur og didaktikk

15 stp

Vår 2013

Emner, Norsk 2

LNOR10311
Språkhistorie, språkdidaktikk og språkleg mangfald

15 stp

LNOR10411 Språk, litteratur og didaktikk (Høst 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Emneansvarlig: Leif Erik Vold

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- *Norsk årsstudium (60 studiepoeng)*
- *Norsk 2 (30 studiepoeng)*

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAP

Studenten

- har utvidet innsikt i hvordan gutter og jenter på ungdomstrinnet kan motiveres til lesing og videreutvikle leseforståelse og lesestrategier, både elever med norsk som førstespråk og norsk som andrespråk
- har kunnskaper om hva som kjennetegner språklig kommunikasjon i ulike medium
- har utvidede kunnskaper om muntlige og skriftlige sjangrer i moderne medium og innsikt i hvordan elever fra 5. til 10. trinn utvikler kunnskaper om disse og kan benytte dem i eget tekstarbeid
- har kunnskaper om ulike teoretiske perspektiver og retninger i arbeidet med å forstå litteratur
- har god litteraturhistorisk oversikt og kunnskaper om sentrale verk i norsk fiksjonslitteratur og sakprosa og kjennskap til teorier om sammensatte tekster
- har kunnskap om hva som skjer når en tekst blir overført fra et medium til et annet (adaptasjon)

FERDIGHETER

Studenten

- kan sette i gang, veilede og vurdere muntlig og sammensatt tekstproduksjon hos elever på ungdomstrinnet og begrunne karakterene som blir satt
- kan lese, analysere, tolke og vurdere sammensatte tekster, se dem i et historisk perspektiv og sette dem inn i en større kulturell og offentlig sammenheng
- kan veilede elever i bruk av litteraturfaglig kildemateriale
- kan sammenlikne tekster skrevet for ungdom og voksne med hensyn til innhold, form og funksjon
- kan sette sentrale norske tekster og et utvalg samiske tekster (i oversettelse) inn i en historisk sammenheng og se dem i lys av nordisk og annen internasjonal litteratur
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan vurdere norskfaget og egen praksis som norsklærer og begrunne vurderingene
- har innsikt i norskfaget ut fra forskning og fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut fra slike perspektiver på faget
- kan rettlede elever i arbeidet med tekster slik at de kan utvikle seg selv, skaffe seg kunnskaper og forberede seg for aktiv deltaking i offentlige rom og samfunnet
- kan arbeide med språk og tekst i flerkulturelle klasse miljø og utvikle språk- og kulturforståelse
- kan se faget i et større dannelsesperspektiv og undervisninga som en del av opplæringa i et aktivt deltakerdemokrati

Innhold

Norsk 104 er konsentrert om fire fagområder

- Lesing og leseopplæring med vekt på ungdomstrinnet
- Litteratur
- Sammensatte tekster
- Språk og tekst i ulike medium. Adaptasjon

Det vil bli arbeidet både teoretisk og skoleretta med alle emnene, i samsvar med måla for læringsutbytte. Det flerspråklige og flerkulturelle perspektivet vil det bli lagt særskilt vekt på i arbeidet med alle fagområdene.

Det vil også bli lagt vekt på at studentene skal utvikle egen kompetanse i både skriftlige og muntlige sjangrer.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal også gå inn som en sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som et redskap for læring, veiledning, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessuten med høgskolebiblioteket om emner som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Én obligatorisk veiledning i samband med arbeidet med semesteroppgava.

Én skriftlig fagtekst om et oppgitt emne med tilknytning til svensk språk, litteratur eller kultur. Omfang ca 4 sider.

For å kunne framstille seg til eksamen, må arbeidskravene være godkjente.

Eksamen

Emnet har to deleksamener:

Deleksamen 1: En semesteroppgave av fagartikkeltypen med et kritisk, reflekterende og analytisk innhold knyttet til en eller flere av tekstene i studiet. Det er knyttet en obligatorisk veiledning hos faglærer til denne oppgaven.

Deleksamen 2: En firetimers skoleeksamen der studenten blir prøvd i kunnskapsstoff fra pensumet. Tillatte hjelpemidler beskrives i semesterplanen.

Målforma på de to deleksamnene er valgfri, men én av dem må være på nynorsk og én av dem på bokmål.

Ved vurdering teller de to deleksamnene likt, og begge må være bestått for å få karakter i emnet. Det blir benyttet bokstavkarakterene A - F.

Ved ikke bestått på en av deleksamnene, kan kun den deleksamenen som ikke er bestått tas på nytt.

Vurderinga blir gjort av en ekstern og en intern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarleg har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert i mai 2012.

Skjønnlitteratur:

Hele verk:

Islendingesaga: *Soga om Gisle Sursson*

Ludvig Holberg: *Erasmus Montanus*

Bjørnstjerne Bjørnson: *Synnøve Solbakken*

Henrik Ibsen: *Vildanden*

Amalie Skram: *Lucie*

Knut Hamsun: *Sult*

August Strindberg: *Fröken Julie* (NB: svensk utgave!!!)

Aksel Sandemose: *En flyktning krysser sitt spor*

Johan Borgen: *Lillelord*

Tarjei Vesaas: *Isslottet*

Jens Bjørneboe: *Haiene*

Dag Solstad: *Genanse og verdighet*

Per Olof Enquist: *Kapten Nemos bibliotek* (NB: svensk utgave!!!)

Karen Blixen: *Vintereventyr* (NB: dansk utgave!!!)

I tillegg kommer kompendium fra seksjonen med dikt og noveller. Disse vil være tilgjengelege før semesteret starter.

Teori:

Eva Maagerø og Elise Seip Tønnessen: *Å lese i alle fag*, Universitetsforlaget

Anne-Kari Skardhamar: *Kunsten å lese skjønnlitteratur*, Universitetsforlaget 2007

Per Thomas Andersen: *Norsk litteraturhistorie*, Universitetsforlaget

Liestøl/Fagerjord/Hannemyr: *Sammensatte tekster: arbeid med digital kompetanse i skolen*; Cappelen Akademisk

LNOR10311 Språkhistorie, språkdidaktikk og språkleg mangfald (Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- Norsk, årsstudium
- Norsk 2 (30 studiepoeng)

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPAR

Studenten

- har kunnskap om fleirspråklegheit, fleirspråkleg praksis og om det å lære norsk som eit andrespråk
- har utvida innsikt i korleis elevar med norsk som andrespråk kan vidareutvikle skriveferdigheitene sine
- har inngåande kunnskap om norsk språkhistorie
- har god innsikt i språklege endringsprosessar i fortid og samtid
- har god innsikt i talemålsvariasjonen i moderne norsk på historisk og dialektologisk grunnlag
- har kjennskap til språk som ungdom brukar
- har kunnskap om svensk, dansk og samisk og kjennskap til andre nordiske språk og nasjonale minoritetsspråk

FERDIGHEITER

Studenten

- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i lese- og skriveopplæring på 5. - 10. trinn for elevar med norsk som andrespråk
- kan leggje til rette og gjennomføre undervisning i den målforma som er sidemål for elevane
- kan bruke kunnskap om talemål og skriftspråksnormering i skriveopplæringa
- kan legge til rette for variert grannespråksundervisning

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsklærer og grunngi vurderingane
- har innsikt i norskfaget ut frå forskning og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan rettleie elevar i arbeidet med tekstar slik at dei kan utvikle seg sjølve, skaffe seg kunnskapar og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom og samfunnet som eit heile
- kan arbeide med språk og tekst i fleikulturelle klasse miljø og utvikle språk- og kulturforståing
- kan sjå faget i eit større danningperspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Innhold

Norsk 103 er konsentrert om desse fagområda:

- Fleirspråklegheit og norsk som andrespråk
- Sidemålsdidaktikk
- Språkhistorie
- Faghistorie
- Språkendring og talemålsvariasjon
- Språk i Norden

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle emna, i samsvar med måla for læringsutbyte.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som ein reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høgskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studentane får i løpet av semesteret oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til tema som det blir arbeidd med. Til saman er det fem arbeidskrav. For å kunne framstille seg til eksamen må fire av desse vere gjennomført til rett tid og godkjent av faglærer. Tre av desse arbeidskrava er skriftlege, eitt er praktisk retta og eitt er knytt til dansk som nabospråk:

1. Ein lengre fagartikkel.
2. To skriftlege arbeid skal lagrast digitalt i ei arbeidsmappe. Tilbakemelding på desse arbeida kan dels vere frå faglærarar og dels frå andre studentar, og nokre av arbeida kan dessutan vurderast av studenten sjølv, f.eks. i form av refleksjonslogg.
3. Praktisk retta arbeid
4. Studietur eller oppgåve knytt til dansk som nabospråk

Begge målformer skal vere representert i mappa, kvar med om lag 50 % av tekstmengda.

Meir detaljert beskriving av desse arbeidskrava vil bli gitt ved undervisningsstart.

Eksamen

Munnleg, individuell eksamen

Den munnlege eksaminasjonen er normalt todelt. Først presenterer studenten ei sjølvvald tekst frå den godkjente innleveringsmappa. Presentasjonen skal vere mest mogleg reflekterande rundt eigen arbeidsprosess, og ikkje bare vere eit referat av innhaldet i fagteksta. Presentasjonen skal normalt ta 3-5 minutt. Deretter følgjer ein eksaminasjonsdel på omlag 30 minutt, der sensorane og studentane har ei fagleg samtale med utgangspunkt i eitt eller fleire av tema i mappearbeida eller pensumlitteraturen.

I vurderinga vil både det faglege innhaldet og dei munnlege ferdigheitene bli vurdert.

Det blir nytta bokstavkarakter A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Karakteren F betyr ikkje bestått.

Vurderinga blir gjort av ein intern og ein ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Fagansvarleg har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet (EVA3). Dette vil skje gjennom ei sluttvurdering i form av eit spørjeskjema, som kan bli supplert med munnlege tilbakemeldingar frå studentane.

Litteratur

Litteraturlista vil vere klar ved semesterstart.